

Putnički vozovi Željeznice Crne Gore

Zemlja:	CRNA GORA
Broj projekta:	55258
Poslovni sektor:	Infrastruktura za Evropu, Bliski Istok i Afriku
Vrsta objave:	DRŽAVNA
Kategorija zaštite životne sredine:	B
Datum odobrenja:	26. jun 2024. godine
Status:	Preliminaran
Datum objave PSD-a:	

Opis projekta

Kredit sa pravom prvenstva do 30,0 miliona eura za Željeznički prevoz Crne Gore a.d. („Društvo“ ili „ŽPCG“), operatera putničkih vozova u Crnoj Gori. Za kredit će u potpunosti garantovati Država Crna Gora („Garant“) i koristiće se za finansiranje kupovine do tri seta elektromotornih jedinica (EMU) sa 4 vagona koji će se koristiti za saobraćanje duž cijele željezničke mreže Crne Gore. Nova željeznička vozila će zamijeniti stare, energetske neefikasne vozove koje vuče lokomotiva koji su trenutno u funkciji, što će rezultirati procijenjenim prosječnim uštedama od 18.145 tona CO₂ u periodu procjene od 2026. do 2037. godine. Ovo predstavlja uštedu emisija na nivou od 53%. Projekat će biti 100% GET prihvatljiv.

Ciljevi projekta

ŽPCG je potrebno da nabavi tri EMU-a sa četiri vagona kako bi poboljšao kvalitet i tačnost usluga koje pruža društvo za željeznički prevoz putnika. Nabavku novih željezničkih vozila Vlada Crne Gore je prepoznala kao ključni prioritet za razvoj željezničkih usluga u zemlji i u skladu je sa ključnim strateškim dokumentima, kao što su Strategija razvoja saobraćaja 2019-35 i Strategija razvoja željeznice 2017-27.

Nova željeznička vozila će zamijeniti stare, energetske neefikasne vozove koje vuče lokomotiva koji su trenutno u funkciji, što će rezultirati procijenjenim prosječnim uštedama od 18.145 tona CO₂ u periodu procjene od 2026. do 2037. godine, što predstavlja uštedu emisija na nivou od 53%. Projekat će biti 100% GET prihvatljiv.

Uticaj na tranziciju

ETI 66

Dobro upravljanje (primarno) kroz obavezu Društva i Garanta (kada je primjenljivo) da: (i) implementira akcioni plan korporativnog upravljanja i (ii) potpiše ugovor o javnim uslugama zasnovan na najboljim međunarodnim tržišnim praksama;

Zeleno (sekundarno) kroz obnovu željezničkih vozila što rezultira procijenjenim prosječnim uštedama od 18.145 tona CO₂ u periodu procjene od 2026. do 2037. godine, što predstavlja uštedu emisije na nivou od 53%. Projekat će biti [100%] GET prihvatljiv.

Podaci o klijentu

ŽELJEZNIČKO PUTNIČKO DRUŠTVO REPUBLIKE CRNE GORE

Željeznički prevoz Crne Gore a.d. Podgorica, ili Željezničko putničko društvo Crne Gore, je društvo u većinskom državnom vlasništvu i jedini je operater putničkih vozova u Crnoj Gori. Država je vlasnik 90,79% akcija Društva, dok je ostatak u vlasništvu pojedinačnih investitora (4,58%), investicionih fondova (4,55%) i drugih (0,08%). Društvo je u 2022. godini ostvarilo 10,3 miliona eura prihoda i EBITDA od 3,4 miliona eura.

Pregled finansiranja EBRD-a

30.000.000,00 eura

Kredit sa pravom prvenstva u iznosu do 30,0 miliona eura će finansirati kupovinu do tri seta elektromotornih jedinica (EMU) sa 4 vagona koji će se koristiti za saobraćanje duž cijele željezničke mreže Crne Gore.

Ukupna vrijednost projekta

30.700.000,00 eura

Kredit će biti praćen tehničkom podrškom raspoređenom za (i) podršku implementaciji projekta, (ii) reviziju Ugovora o javnim uslugama i (iii) unapređenju standarda i praksi korporativnog upravljanja Društva.

Pregled ekološkog i socijalnog aspekta

Kategorisan kao B projekat (ESP 2019). Ekološka i socijalna detaljna analiza (ESDD) za Projekat preduzeta je interno i uključivala je ekološku i socijalnu procjenu Projekta, pregled trenutnog poslovanja, kao i ekološke i socijalne sisteme upravljanja i svojstvo ŽPCG koje se odnosi na željeznički prevoz.

ESDD je sproveden putem upitnika i pregleda prethodnih godišnjih izvještaja o ekološkim i socijalnim pitanjima dostavljenim Banci u proteklih nekoliko godina. Razmotrena su i druga relevantna dokumenta, uključujući ISO sertifikate, nedavni godišnji izvještaj o bezbjednosti željezničkog saobraćaja i druga dokumentacija koja se odnosi na rad. Zbog vremena koje je proteklo od početnog ESDD-a, zatražene su

dodatne informacije kako bi se potvrdila sva ažuriranja vezana za ekološka i socijalna pitanja u okviru ŽPCG poslovanja. Procjenjuje se da će Projekat ostvariti prosječne uštede od 18.145 tona CO₂ u periodu procjene od 2026. do 2037. godine.

Prethodno godišnje izvještavanje o ekološkim i socijalnim pitanjima od strane ŽPCG je bilo zadovoljavajuće i ŽPCG ima dobro uspostavljenu politiku ljudskih resursa. Novi kolektivni ugovor stupio je na snagu od avgusta 2023. ŽPCG je usklađen sa domaćim zakonodavstvom koje se odnosi na rad i uslove rada koji su usklađeni sa UR2. Potrebna su neka ažuriranja postojećih radnih aranžmana, što uključuje pripremu ažuriranog plana rješavanja viškova zaposlenih i dalji razvoj mehanizma za žalbe radnika. Banka će zahtijevati da se oba ova dokumenta podnesu na provjeru prije bilo kakvog budućeg rješavanja viškova zaposlenih.

ŽPCG ima sertifikovani integrisani sistem upravljanja (IMS) uključujući ISO 14001 Upravljanje životnom sredinom i ISO 45001 Zdravlje i bezbjednost na radu („OHS“) koji je sertifikovan od 2016. godine. Posljednja nezavisna revizija je sprovedena 2020. godine i uključivala je prelazak sa OHSAS-a 18001 na ISO 45001. Godišnji izvještaji o ekološkim i socijalnim pitanjima potvrđuju da se redovne inspekcije obavljaju svake godine od strane relevantnih organa za rad i životnu sredinu, te nema izraženih značajnijih problema. Postojeći dokument o politikama za IMS dostupan je na internet stranici ŽPCG, a od septembra 2021. godine uključuje i ISO 45001:2018. ŽPCG procjenjuje ekološke i socijalne aranžmane izvođača prije odabira i imenovanja iako je potreban dalji razvoj praćenja izvođača za potvrdu implementacije. ŽPCG ima pravilnik o zaštiti na radu zaposlenih koji je takođe dostupan na njihovoj internet stranici, a za operativnu bezbjednost implementiran je formalni sistem upravljanja sigurnošću („SMS“) koji se revidira svake godine.

ŽPCG ima postojeći Plan angažovanja zainteresovanih strana („SEP“) razvijen u okviru prethodnog projekta EBRD-a i on zahtijeva reviziju i ažuriranje kako bi reflektovao promjene od njegovog izvornog razvoja.

ŽPCG će takođe razviti aranžmane o energetskej efikasnosti („EE“), što uključuje uspostavljanje EE tima, uspostavljanje pokazatelja učinka i ciljeva i izradu godišnjeg izvještaja o potrošnji energije.

Gore navedeni zahtjevi uključeni su u Akcioni plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja („ESAP“) koji je izrađen i usaglašen sa ŽPCG. Banka će nastaviti da prati aktivnosti ŽPCG putem godišnjih izvještaja o praćenju ekoloških i socijalnih pitanja i posjeta lokacijama ako je potrebno.

Tehnička saradnja

Prije potpisivanja

- **TC 1: Tehnička detaljna analiza**, sa primarnim ciljem uspostavljanja sveukupne tehničke procjene projekta u skladu sa priznatim međunarodnim standardima (napomena: ovaj zadatak je takođe podržao Projekat obnove opreme za održavanje pruga (OPID 51806)). Trošak ovog zadatka iznosio je 55.000 eura, a podržao ga je SSF.
- **TC 2: Ekonomska detaljna analiza**, sa primarnim ciljem da se uspostavi ukupna ekonomska procjena projekta u skladu sa priznatim međunarodnim

standardima (napomena: ovaj zadatak je takođe podržao Projekat obnove opreme za održavanje pruga (OPID 51806)). Trošak ovog zadatka iznosio je 45.000 eura, a podržao ga je SSF.

Poslije potpisivanja

- **TC 3: Podrška implementaciji projekta**, naročito, priprema projekta, priprema tenderske dokumentacije (uključujući tehničke specifikacije), upravljanje ugovorima, finansijska kontrola, upravljanje projektom i izvještavanje. Procijenjeni trošak zadatka je 300.000 eura i očekuje se da će ga finansirati međunarodni donator ili SSF.
- **TC 4: Podrška nabavci**, kako bi se pomoglo Klijentu u nabavci konsultanta za podršku PIU-a, obuci na poslu za pripremu dokumentacije za nabavku, radionicama o Smjernicama i propisima o javnoj nabavci Banke i najboljim praksama nabavke. Procijenjeni trošak zadatka je 25.000 eura i očekuje se da će ga finansirati međunarodni donator ili SSF.
- **TC 5: Revizije Ugovora o javnim uslugama**, kako bi se pomoglo u izmjenama i dopunama Ugovora o javnim uslugama kako bi se uskladio sa propisima EU i najboljom međunarodnom praksom, uz omogućavanje implementacije novog Zakona o željezničkom saobraćaju koji će biti usvojen 2024. godine u oblasti obaveze javnih usluga. Procijenjeni trošak ovog zadatka je do 90.000 eura koji će se finansirati iz IPA EU, u okviru EU fonda za reformu.
- **TC 6: Unapređenje standarda i prakse korporativnog upravljanja Društva** kroz usvajanje akcionog plana korporativnog upravljanja („CGAP“). Procijenjeni trošak ovog zadatka je do 150.000 eura koji će se finansirati iz IPA EU, u okviru EU fonda za reformu.

Dodatnost

Kredit EBRD-a nudi rok koji je iznad tržišnog prosjeka, osigurava da se Društvo pridržava ekoloških i socijalnih politika Banke i Smjernica i propisa o javnoj nabavci.

Kontakt informacije kompanije

Đorđe Kaluđerović
djordje.kaludjerovic@zpcg.me
+382 63 228 089
zpcg.me
Trg Golootočkih žrtava br. 13, 81000 Podgorica, Crna Gora

Opšte informacije o tranziciji

Dodatne informacije o pristupu EBRD-a u oblasti mjerenja uticaja tranzicije su dostupne [ovdje](#).

Poslovne prilike

Za poslovne prilike ili nabavku, kontaktirajte kompaniju klijenta.

Za mogućnosti poslovanja sa EBRD (koje nijesu vezane za nabavku)

kontaktirajte:

Tel: +44 20 7338 7168

Email: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u javnom sektoru, posjetite EBRD Nabavka:

Tel: +44 20 7338 6794

Email: procurement@ebrd.com

Opšti upiti

Konkretni upiti mogu biti upućeni putem EBRD Obrasca za upite.

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (ESP)

Politika zaštite životne sredine i socijalna politika (ESP) i odgovarajući Uslovi za realizaciju (UR) utvrđuju načine na koje EBRD sprovodi svoje odredbe za razvoj „ekološki prihvatljivog i održivog razvoja“. ESP i UR uključuju posebne odredbe kojih klijenti treba da se pridržavaju sa primjenjivim uslovima iz nacionalnih zakona u oblasti javnih informacija i konsultacija, i uspostavlja žalbeni mehanizam za prijem i lakše rješavanje pritužbi i žalbi zainteresovanih strana, pogotovo pitanja vezanih za učinak klijenta i projekta u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja. Srazmjerno prirodi i obimu rizika i uticaja projekta na životnu sredinu i socijalna pitanja, EBRD dodatno zahtijeva od svojih klijenata da po potrebi objavljuju informacije o rizicima i uticajima koji proizilaze iz projekta, ili da preduzmu smislene konsultacije sa zainteresovanim stranama i razmotre i odgovore na povratne informacije koje dobiju od njih.

Više informacija o praksama EBRD-a u ovoj oblasti navedeno je u ESP.

Integritet i usklađenost sa regulativom

Kancelarija Glavnog službenika za usklađenost sa regulativom (OCCO) EBRD-a promovise dobro upravljanje i osigurava primjenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Detaljna analiza vezana za integritet se sprovodi za sve klijente Banke kako bi se osiguralo da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili reputaciju Banke. Banka vjeruje da je identifikovanje i rješavanje pitanja tokom faza odobrenja projekta najefikasnije sredstvo za obezbjeđivanje integriteta transakcija Banke. OCCO igra ključnu ulogu u ovim naporima zaštite, a takođe pomaže u praćenju rizika po integritet projekata u periodu nakon ulaganja.

OCCO je takođe odgovorna za sprovođenje istrage na osnovu navoda o prevari, korupciji i nedoličnom ponašanju za projekte koje finansira EBRD. Svako, bilo unutar ili izvan Banke, ko sumnja na prevaru ili korupciju, treba da podnese pisani izvještaj Glavnom službeniku za usklađenost sa regulativom putem elektronske pošte na

compliance@ebrd.com. OCCO će postupati po svim prijavljenim pitanjima radi daljeg praćenja. Svi izvještaji, uključujući anonimne izvještaje, će biti pregledani. Izvještaji se mogu dostaviti na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemalja u kojima Banka posluje. Pružene informacije moraju biti navedene u dobroj vjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

Politika pristupa informacijama (AIP) utvrđuje kako će EBRD objavljivati informacije i konsultovati se sa zainteresovanim stranama kako bi promovisala bolju svijest i razumijevanje njenih strategija, politika i operacija nakon stupanja na snagu 1. januara 2020. godine. Molimo posjetite stranicu [Politike pristupa informacijama](#) kako biste saznali koje informacije su dostupne na internet stranici EBRD-a.

Posebne zahtjeve za dobijanjem informacija možete uputiti putem [EBRD Obrasca za upite](#).

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM)

Ukoliko su naponi za rješavanje problema vezanih za životnu sredinu, socijalna pitanja ili objavljivanje podataka od strane Klijenta ili Banke neuspješni (npr. putem žalbenog mehanizma Klijenta na nivou projekta ili direktnim angažovanjem sa rukovodstvom Banke), pojedinci i organizacije mogu da pokušaju rješavanje problema kroz EBRD nezavisni projektni mehanizam odgovornosti.

IPAM nezavisno preispituje pitanja Projekata za koje se smatra da su nanijeli (ili bi mogla da nanese) štetu. Svrha ovog mehanizma je: da podrži dijalog između zainteresovanih strana na Projektu kako bi se riješila pitanja vezana za zaštitu životne sredine, socijalna pitanja i javno objavljivanje; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju [Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku](#) ili odredbe svoje [Politike pristupa informacijama](#) koje su specifične za Projekat; i, gdje je primjenjivo, da riješi bilo koje postojeće nepoštovanje ovih politika, istovremeno spriječavajući buduće nepoštovanje propisa od strane Banke.

Molimo vas da posjetite [internet stranicu Nezavisnog projektnog mehanizma odgovornosti](#) da biste saznali više o IPAM-u i njegovom mandatu; [načinu podnošenja žalbe](#); ili kontaktirajte IPAM putem adrese e-pošte ipam@ebrd.com za smjernice i više informacija o IPAM-u i o načinu podnošenja žalbe.